

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2009 r.

**w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i
zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu
*Anoplophora chinensis (Forster)*²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 Nr 133, poz. 849 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i Nr 31, poz. 206) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczególne sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Anoplophora chinensis (Forster)*, w tym:
 - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tego organizmu,
 - b) sposób wyznaczania stref, w których stosuje się środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się tego organizmu,
 - c) warunki prowadzenia produkcji, obrotu oraz przemieszczania roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, gatunków: *Acer spp.*, *Aesculus hippocastanum*, *Alnus spp.*, *Betula spp.*, *Carpinus spp.*, *Citrus spp.*, *Corylus spp.*, *Cotoneaster spp.*, *Fagus spp.*, *Lagerstroemia spp.*, *Malus spp.*, *Platanus spp.*, *Populus spp.*, *Prunus spp.*, *Pyrus spp.*, *Salix spp.*, *Ulmus spp.*, zwanych dalej „roślinami podatnymi na porażenie”;
- 2) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać rośliny szczególnie podatne na porażenie, wraz ze wskazaniem informacji, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich;
- 3) rośliny podatne na porażenie:
 - a) które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje się kontroli,
 - b) których uprawianie, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie, wprowadzanie lub przemieszczanie na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej mogą prowadzić podmioty wpisane do rejestru przedsiębiorców.

§ 2. Jeżeli zostanie stwierdzone występowanie organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, wyznacza:

1) strefę porażenia, obejmującą zasięgiem:

- a) obszar, na którym stwierdzono występowanie tego organizmu,
- b) rośliny, które wykazują objawy porażenia przez ten organizm,
- c) rośliny pochodzące z przeznaczonej do sadzenia tej samej partii co rośliny, o których mowa w lit. b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez ten organizm;

2) strefę bezpieczeństwa wokół strefy porażenia, której granica przebiega w odległości co najmniej:

- a) 1 km od granicy strefy porażenia, jeżeli występowanie organizmu, o którym mowa w § 1, zostało stwierdzone na tym obszarze po raz pierwszy albo
- b) 2 km od granicy strefy porażenia

- mając w szczególności na względzie stopień porażenia roślin w strefie porażenia, biologię tego organizmu i możliwości jego rozprzestrzeniania się oraz obecność w sąsiedztwie strefy porażenia innych niż określone w pkt 1 lit. b i c roślin podatnych na porażenie.

§ 3. 1. W strefie porażenia przeprowadza się zabiegi mające na celu zniszczenie organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, w tym corocznie, przed dniem 30 kwietnia, niszczy się wraz z układem korzeniowym rośliny wykazujące objawy porażenia przez ten organizm.

2. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa wojewódzki inspektor przeprowadza regularne kontrole występowania organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1.

§ 4. Jeżeli podczas kontroli, o których mowa w § 3 ust. 2, w strefie porażenia i w strefie bezpieczeństwa, w okresie czterech kolejnych lat nie zostanie stwierdzone występowanie organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, w strefach tych nie przeprowadza się działań, o których mowa w § 3.

§ 5. 1. Rośliny podatne na porażenie mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich, w których występuje organizm, o którym mowa w §1 pkt 1, jeżeli:

- 1) podmioty które wprowadzają je na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostały wpisane do rejestru przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin;
- 2) zostały zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne;
- 3) w wyniku przeprowadzonej granicznej kontroli fitosanitarnej zostały uznane za wolne od organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, przy czym graniczna kontrola fitosanitarna może obejmować metody prowadzące do zniszczenia badanej próby roślin podatnych na porażenie.

2. Świadectwo fitosanitarne, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, w rubryce „dodatkowa deklaracja” powinno zawierać informacje, że rośliny podatne na porażenie wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich, w których występuje organizm, o którym mowa w §1 pkt 1, były uprawiane:

- 1) na obszarze państwa trzeciego wolnym od organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, ustanowionym zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych³⁾, przy czym nazwę obszaru umieszcza się w rubryce „miejsce pochodzenia” lub
- 2) przez co najmniej dwa lata przed wywozem w miejscu produkcji:
 - a) uznanym za wolne od organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾ oraz
 - b) wpisanym do odpowiedniego rejestru prowadzonego przez organizację ochrony roślin państwa trzeciego oraz podlegającym regularnym kontrolom przeprowadzanym przez tę organizację,
 - c) w którym:
 - co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane były urzędowe kontrole i w czasie tych kontroli nie stwierdzono występowania organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1,
 - rośliny podatne na porażenie znajdowały się w izolacji uniemożliwiającej ich porażenie przez organizm, o którym mowa w § 1 pkt 1 lub w miejscu uprawy roślin podatnych na porażenie stosowano zapobiegawczo zabiegi zwalczające ten organizm oraz miejsce to było

otoczone strefą buforową o promieniu co najmniej 2 km, w której regularnie przeprowadza się kontrole występowania tego organizmu, a w przypadku stwierdzenia jego występowania niezwłocznie podejmuje się działania zwalczające ten organizm,

- w wyniku urzędowej kontroli roślin podatnych na porażenie, przeprowadzonej bezpośrednio przed ich wysyłką, nie stwierdzono występowania organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1.

§ 6. Rośliny podatne na porażenie, pochodzące z państw trzecich, w których występuje organizm, o którym mowa w § 1 pkt 1, mogą być przemieszczane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli spełniają wymagania określone w § 5 i zostały zaopatrzone w paszport roślin.

§ 7. 1. Rośliny podatne na porażenie, pochodzące z obszarów, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, albo pochodzące z obszarów innych państw członkowskich objętych strefą porażenia i bezpieczeństwa, wyznaczonymi w związku ze stwierdzeniem występowania organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1, mogą być przemieszczane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli:

- 1) zostały zaopatrzone w paszport roślin
- 2) były uprawiane przez co najmniej dwa lata przed wywozem w miejscu produkcji:
 - a) wpisanym do odpowiedniego rejestru prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora albo organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) w którym:
 - co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane były urzędowe kontrole i w czasie tych kontroli nie stwierdzono występowania organizmu, o którym mowa w § 1 pkt 1,
 - rośliny podatne na porażenie znajdowały się w izolacji uniemożliwiającej ich porażenie przez organizm, o którym mowa w § 1 pkt 1, lub
 - w miejscu uprawy roślin podatnych na porażenie stosowano zapobiegawczo zabiegi zwalczające organizm, o którym mowa w § 1 pkt 1, oraz miejsce to było otoczone strefą buforową o promieniu

co najmniej 2 km, w której regularnie przeprowadza się kontrole występowania tego organizmu, a w przypadku stwierdzenia jego występowania niezwłocznie podejmuje się działania zwalczające ten organizm.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b tiret pierwsze, mogą obejmować metody prowadzące do zniszczenia badanej próby roślin podatnych na porażenie.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

-
- ¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).
- ²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji Komisji 2008/840/WE z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających wprowadzaniu do Wspólnoty i rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster) (Dz. Urz. UE L 300 z 11.11.2008, str. 36).
- ³⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Pest Surveillance, Requirements for the establishment of Pest Free Areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).
- ⁴⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 10 – Requirements for the establishment of Pest Free Places of Production and Pest Free Production Sites, Publication No 10, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie wdraża do prawa polskiego postanowienia decyzji Komisji 2008/840/WE z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających wprowadzaniu do Wspólnoty i rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster) (Dz. Urz. UE L 300 z 11.11.2008, str. 36).

Anoplophora chinensis (Forster) jest chrząszczem występującym naturalnie na obszarze kontynentu azjatyckiego (w Chinach, w Japonii oraz w Korei). Poraża m.in. rośliny gatunków *Acer spp.*, *Aesculus hippocastanum*, *Alnus spp.*, *Betula spp.*, *Carpinus spp.*, *Citrus spp.*, *Corylus spp.*, *Cotoneaster spp.*, *Fagus spp.*, *Lagerstroemia spp.*, *Malus spp.*, *Platanus spp.*, *Populus spp.*, *Prunus spp.*, *Pyrus spp.*, *Salix spp.*, *Ulmus spp.*, prowadząc do ich obumierania.

W związku z informacjami o stwierdzeniu występowania *Anoplophora chinensis* w regionie Lombardii, we Włoszech oraz w Niderlandach, Komisja Europejska zdecydowała o konieczności podjęcia działań mających na celu zapobieżenie dalszemu jego rozprzestrzenianiu się na obszarze Wspólnoty. Zakres tych działań został określony w decyzji Komisji 2008/840/WE.

Anoplophora chinensis (Forster) figuruje w wykazie organizmów kwarantannowych, stanowiącym załącznik do dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 169 z 10.07.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 29, str. 258, z późn. zm.), która została wdrożona do prawa krajowego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2004 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. Nr 46, poz. 272 i Nr 221, poz. 1443). Z uwagi na to, projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie 10 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 Nr 133, poz. 849) – przepisy te upoważniają ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia m.in.:

- 1) metod zwalczania organizmów szkodliwych i zapobiegania ich rozprzestrzenianiu się,

- 2) sposobu wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,
- 4) warunków prowadzenia produkcji, obrotu i przemieszczania roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby w przypadku stwierdzenia występowania *Anoplophora chinensis* wojewódzki inspektor wyznaczał strefę porażenia oraz strefę bezpieczeństwa, w których podejmowane będą działania zwalczające ten organizm. Działania te będą obejmować regularne kontrole występowania *Anoplophora chinensis* oraz niszczenie roślin wykazujących objawy porażenia. Możliwe będzie zaprzestanie prowadzenia powyższych działań, jeżeli w trakcie czterech kolejnych lat w strefach tych nie zostanie stwierdzone występowanie *Anoplophora chinensis*.

Rośliny podatne na porażenie przez *Anoplophora chinensis* będą mogły być wprowadzane na obszar Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich, w których stwierdzono występowanie tego organizmu, jeżeli zostaną zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne potwierdzające, że były one uprawiane na obszarze wolnym od tego organizmu (ustanowionym zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych nr 4) lub przez co najmniej dwa lata przed wywozem były one uprawiane w miejscu produkcji uznanym za wolne od tego organizmu (zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych nr 10) oraz spełniającym określone wymagania fitosanitarne, a także jeżeli w wyniku przeprowadzonej granicznej kontroli fitosanitarnej zostaną uznane za wolne od *Anoplophora chinensis*.

Rośliny podatne na porażenie, pochodzące z państw trzecich w których występuje *Anoplophora chinensis*, będą mogły być przemieszczane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli zostaną zaopatrzone w paszport roślin.

Rośliny podatne na porażenie, pochodzące z obszarów państw członkowskich objętych strefą porażenia i bezpieczeństwa, wyznaczonymi w związku ze stwierdzeniem występowania *Anoplophora chinensis*, będą mogły być przemieszczane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli były uprawiane w miejscu produkcji spełniającym określone wymagania fitosanitarne oraz zostaną zaopatrzone w paszport roślin.

W projektowanym rozporządzeniu wdraża się do prawa krajowego postanowienia decyzji Komisji 2008/840/WE z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie środków nadzwyczajnych zapobiegających wprowadzaniu do Wspólnoty i rozprzestrzenianiu się we Wspólnocie organizmu *Anoplophora chinensis* (Forster) (Dz. Urz. UE L 300 z 11.11.2008, str. 36). W związku z powyższym, projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414 oraz 2009 Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Planie Prac Legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń – czerwiec 2009 r.

Ocena skutków regulacji:

- 1. Podmioty objęte projektowanym rozporządzeniem** – projektowane rozporządzenie dotyczy podmiotów zajmujących się produkcją lub obrotem roślinami podatnymi na porażenie przez organizm *Anoplophora chinensis* przeznaczonymi do sadzenia oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
- 2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
- 3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
- 4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw** – projektowane

rozporządzenie ma na celu ochronę obszaru kraju przed introdukcją organizmu *Anoplophora chinensis*, mogącego spowodować straty w naturalnych drzewostanach oraz nasadzeniach ozdobnych określonych gatunków roślin. Ewentualne zadomowienie się tego organizmu na obszarze kraju może spowodować także utrudnienia w prowadzeniu produkcji szkółkarskiej określonych gatunków roślin. W związku z powyższym projektowane rozporządzenie określa wymagania jakie muszą spełniać wprowadzane i przemieszczane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej rośliny żywicielskie *Anoplophora chinensis* pochodzące z państw trzecich oraz obszarów państw członkowskich, w których organizm ten występuje, a także działania jakie należy podjąć w razie wykrycia tego organizmu na obszarze kraju. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne – projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Business Centre Club, Federacją Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacją Pracodawców Polskich, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związków Zawodowych Pracowników Rolnictwa RP, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polską Izbą Nasienną, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Sekcją Krajową Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej NSZZ „Solidarność”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem

Zawodowym Pracownikom Rolnictwa RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni” oraz Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS” .

Opracowano w Departamencie

Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował

Za zgodność pod względem

prawnym i redakcyjnym: